

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه ی رشته ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی ۳ (دین و زندگی)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۷/۳/۱		سال سوم متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	ترجمه عبارات قرآنی:	
۱	ما بر تو کتاب را به حق برای مردم نازل کردیم (۰/۵) پس هر کس هدایت شد به (نفع) خودش است (۰/۵)	
۲	عزت برای خدا و پیامبرش و مؤمنان است (۰/۵) اما منافقان نمی دانند. (۰/۵)	
	پیام عبارات قرآنی:	
۰/۵	پیامبر از پیروانش هیچ پاداشی جز دوستی با خاندانش نمی خواهد.	
۰/۵	علاوه بر قرآن در کتاب زبور آمده است که زمین به بندگان صالح و درستکار خداوند خواهد رسید.	
	تکمیل و ترجمه حدیث:	
۱	... امام زمانه مات مَیَّةَ جاهلیَّة. (۰/۵) هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناخته باشد به مرگ جاهلی مرده است. (۰/۵)	
	پاسخ سؤالات کوتاه:	
۰/۵	کافی ، من لا یحضره الفقیه ، التهذیب ، الاستبصار (ذکر دو مورد کافیت ، هر مورد ۰/۲۵)	
۰/۵	پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) در سال ۲۶۰ ، امامت حضرت مهدی (ع) آغاز شد. مرحله ی اول امامت ایشان که تا سال ۳۲۹ طول کشید ، " غیبت صغری " نامیده می شود. (۰/۵) یا دوره ای که امام عصر (عج) از طریق نائبان چهارگانه یا شیعیان ارتباط داشتند. (ذکر یک تعریف کافی است)	
۰/۵	در عصر غیبت مرجعیت علمی در شکل " مرجعیت فقیه " (۰/۲۵) و حکومت اسلامی در چهارچوب " ولایت فقیه " تداوم می یابد. (۰/۲۵)	
۰/۵	دو عاملی که در انتخاب مرجع نقش اساسی دارد، دانش (۰/۲۵) و تقوای (۰/۲۵) اوست .	
۰/۵	کسانی که خود در احکام دینی متخصص نیستند ، به فقیهان مراجعه می کنند و مطابق با راهنمایی آنان عمل می نمایند. به این مراجعه پیروی یا " تقلید " می گویند. (۰/۵)	
۰/۵	۱- فقیه عادل و با تقوا بودن. (۰/۲۵) ۲- زمان شناس بودن (۰/۲۵)	
۰/۵	زیرعلاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می بندد و عقل را به حاشیه می راند، به گونه ای که فریادهای خیر - خواهانه ی او را نمی شنود. (۰/۵) (خبأ النسی ء یغمی و یصم: علاقه ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند)	
۱	۱- اعلام رضایت دختر و پسرو اجباری نبودن ازدواج برای هیچ کدام ۲- فریب کاری نکردن درباره ی عیب هایی که ازدواج را باطل می کند . ۳- اذن پدر برای ازدواج دختر ۴- صداق یا مهریه ی زن (هر مورد ۰/۲۵)	
	پاسخ سؤالات تشریحی:	
۱	انسان به دنبال زندگی در جامعه ای است که روابطی عادلانه بر آن حاکم باشد و حق او مراعات شود تا هم بتواند استعدادهای خداداد خود را شکوفا کند (۰/۵) و هم کرامت، حرمت و عزت نفس وی مورد تعرض قرار نگیرد. (۰/۵)	
۱	پیامبران ، با وجود مقام و منزلتی که دارند، انسان اند و کارهای خود را با اختیار انجام می دهند و با بهره مندی از الطاف الهی چنان مرتبه ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ گاه به سوی گناه نمی روند. (۰/۵) همچنین از چنان بینشی عمیقی برخوردارند که به خطا و اشتباه گرفتار نمی شوند. (۰/۵)	
۱	قرآن کریم با وجود اینکه حدود پانزده قرن پیش و در جامعه ای به دور از فرهنگ و دانش نازل شده در مورد همه ی مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. (۰/۵) این کتاب فقط از امور معنوی و آخرت و رابطه ی انسان با خدا سخن نمی گوید، بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان ، مسئولیت های سیاسی و اجتماعی او نیز رابطه ی وی با انسان های دیگر سخن می گوید و برنامه ای جامع و همه جانبه را در اختیارش قرار می دهد. (۰/۵)	
	ادامه در صفحه دوم	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی ۳ (دین و زندگی)	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح
سال سوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷/۳/۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	هر چه از زمان پیامبر فاصله بیشتر می‌شد شخصیت‌های اصیل اسلامی به خصوص اهل بیت پیامبر (ص) به انزوا کشیده می‌شدند (۰/۵) و افرادی که در تفکر و اندیشه یا در عمل و اخلاق یا در هر دو از معیارهای اسلامی به دور بودند در جامعه جایگاهی برجسته پیدا می‌کردند. این گونه شخصیت‌ها در دستگاه حکومت بنی امیه و بنی عباس صاحب موقعیت می‌شدند و به شهرت می‌رسیدند. (۰/۵)	۱
۱۸	بخش اصلی رهبری امام مربوط به قلمرو ولایت معنوی است. (۰/۲۵) ایشان که به اذن خداوند از اعمال انسان‌ها آگاه است به صورت‌های مختلف افراد مستعد و به ویژه شیعیان و مجانب خویش را از امدادهای معنوی در جهت رشد و تعالی روحی برخوردار می‌سازد. (۰/۲۵)	۱
۱۹	جامعه‌ی منتظر به واقعیت‌های ناهنجار موجود "نه" می‌گوید (۰/۲۵) و به امید فردای درخشان تلاش می‌کند (۰/۲۵). جامعه‌ی منتظر، حکومت طاعت را برنمی‌تابد در مقابل آن می‌ایستد و مقاومت می‌کند. (۰/۲۵) جامعه‌ی منتظر می‌کوشد در جهت همان نوع از جامعه‌ای که انتظارش را می‌کشد حرکت کند. (۰/۲۵)	۱
۲۰	حضرت علی (ع) می‌فرماید: ای مردم همانا من برگردن شما حقی دارم و شما نیز بر من حقی دارید و اما حق شما بر من این است که شما را نصیحت و راهنمایی کنم (۰/۲۵) و در آمدهای بیت المال را به شایستگی بین شما تقسیم کنم (۰/۲۵) و شما را آموزش دهم تا نادان ننمایید (۰/۲۵) و تربیت کنم تا یاد بگیرید. (۰/۲۵) و اما حق من بر شما این است که شما به بیت خود وفا کنید. (۰/۲۵) و مرا در پنهان و آشکار نصیحت و یاری کنید. (۰/۲۵) و هنگامی که شما را خواندم اجابت کنید (۰/۲۵) و هنگامی که فرمان دادم اطاعت نمایید. (۰/۲۵)	۲
۲۱	انسان صاحب کرامت و عزت همواره به سود نفس لوامه عمل می‌کند و تسلیم نفس اماره نمی‌شود اما انسان ذلیل در درون شکست می‌خورد و تسلیم نفس اماره می‌شود. (۰/۵) پس انسان گناهکار پیش از آنکه در مقابل عوامل بیرونی تسلیم شود ابتدا در خود می‌شکند و حقارت را پذیرا می‌شود. (۰/۵)	۱
۲۲	از آنجا که خداوند زن و مرد را برای زندگی در کنار هم آفریده تفاوت‌های تکمیل‌کننده در وجود آنها قرار داده و به یکدیگر نیازمند ساخته است. (۰/۵) این تفاوت‌ها به معنای برتری ذاتی یکی بر دیگری نیست بلکه برای ایفای نقش تکمیلی در خانواده و جامعه براساس ویژگی‌های زیستی و روان‌شناختی و بهره‌مندی مناسب و به جا از توانمندی‌های متفاوت آن دو است. (۰/۵)	۱
۲۳	معاشرت‌هایی که منشأ آن تنها هوس‌های زودگذر است (۰/۵) این گونه معاشرت‌ها هر چند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیه‌ی همسر و امتحان او باشد نتیجه‌بخش نیست و آثار زیان‌بار دیگری دارد که به خاطر همان آثار خداوند اجازه این گونه معاشرت‌ها را نداده است. (۰/۵) در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات در هر دو نفر حاکم می‌شود هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود معمولاً هم بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد. (۰/۵)	۱/۵
	جمع نمره	۲۰

ضمن عرض خسته نباشید

مصححین گرامی نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم، نمره لحاظ شود